

Instanța de fond: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani, judecător – V. Ciumac
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău, judecători – A. Minciuna, V. Negru, E. Palanciuc

Î N C H E I E R E

24 aprilie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată în componența:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Ion Malanciuc

Diana Stănilă

examinând admisibilitatea recursului declarat de Beicu Mihail, reprezentat de avocatul Crețu Gheorghe,

în cauza civilă la acțiunea în contencios administrativ înaintată de Beicu Mihail împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind obligarea recalcularii vechimii în muncă și obligarea recalcularii salariului,

împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere ca neîntemeiată a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La 20 octombrie 2020, Beicu Mihail a înaintat cerere de chemare în judecată în ordinea contenciosului administrativ împotriva Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova privind obligarea recalcularii vechimii în muncă a lui Beicu Mihail, cu includerea avantajelor – patru luni vechime în muncă pentru trei luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, pentru stabilirea și calcularea sporului la salariu și obligarea recalcularii și achitării salariului, reieșind din vechimea deținută, cu includerea avantajelor – patru luni vechime în muncă pentru trei luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008.

În motivarea acțiunii depuse, reclamantul a indicat, că activează în funcția de ofițer principal de investigații al Secției nr. 2 a Direcției informații și securitate internă a Direcției generale protecție internă a Serviciului protecție internă și anticorupție, fiind numit în această funcție prin ordinul nr. 173ef. din 23 august 2018, iar în organele afacerilor interne activează din anul 2000. În perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, reclamantul a activat în funcția de ofițer de serviciu al Unității de Gardă a Centrului de plasament temporar al minorilor al CGP mun. Chișinău, însă pentru această perioadă vechimea în muncă nu i-a fost calculată cu înlesniri, așa cum prevede legislația în vigoare, nefiind luat în considerare faptul că,

în perioada respectivă, reclamantul a beneficiat de înlesniri și, anume, 4 luni de muncă pentru 3 luni de serviciu în instituțiile de reeducare și instituțiile de reabilitare socială.

Reclamantul a menționat, că la 30 octombrie 2019, a înaintat cerere la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, prin care a solicitat ca perioada de activitate în cadrul Centrului de Plasament Temporar al Minorilor al MAI, cuprinsă între 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, să fie calculată cu înlesnirea de 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni, însă, prin răspunsul din 06 noiembrie 2019, cererea sa a fost respinsă.

Nefiind de acord cu vechimea în muncă calculată, la 22 iulie 2020, reclamantul a depus cerere la Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova prin care a solicitat realizarea unei acțiuni, și anume, calcularea vechimii în muncă pentru perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, cu înlesniri, și anume, 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni în serviciu în instituțiile de reeducare și în instituțiile de reabilitare socială, însă, prin răspunsul din 07 august 2020, a fost informat că cererea sa a fost lăsată fără examinare.

Reclamantul a invocat că, pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirile solicitate, este necesar ca persoana să întrunească două condiții cumulative, și anume: instituția în care persoana execută serviciul să fie o subdiviziune indicată în pct. 8 din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 și să-și exercite serviciul nemijlocit în instituții cu atribuții de reeducare și în instituții de reabilitare socială.

Astfel, a afirmat că, activând în diferite funcții din cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova în perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, instituție care era abilitată cu competența de creare a condițiilor de reabilitare socială, are dreptul de a beneficia de calcularea vechimii în muncă cu avantaje pentru 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni de serviciu.

Totodată, reclamantul a făcut trimitere la încheierea Curții Supreme de Justiție din 04 septembrie 2019, în cauza Beicu Pansela către Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, care este aplicabilă speței date și este similară, fiind un act de procedură obligatoriu în sensul art. 16-17 din Codul de procedură civilă, întru aplicarea uniformă a legislației față de titularii de drepturi.

În aceste condiții, reclamantul a considerat necesar de a recalcula vechimea în muncă a lui Beicu Mihail, cu includerea avantajelor – 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, pentru stabilirea și calcularea sporului la salariu și cu recalcularea și achitarea lui Beicu Mihail a salariului, reieșind din vechimea în muncă deținută, cu includerea avantajelor – patru luni vechime în muncă pentru trei luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne, pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008.

Prin hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani, acțiunea a fost admisă.

A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să recalculeze vechimea în muncă lui Beicu Mihail cu includerea avantajelor – 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în

cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008, pentru stabilirea și calcularea sporului la salariu.

A fost obligat Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova să recalculeze și să achite lui Beicu Mihail salariul, reieșind din vechimea în muncă deținută, cu includerea avantajelor – 4 luni vechime în muncă pentru 3 luni de serviciu, pentru perioada efectuării serviciului în cadrul Centrului de plasament temporar al minorilor al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova pe perioada 18 septembrie 2006 – 28 octombrie 2008.

Prin decizia din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admisă cererea de apel depusă de Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova, casată hotărârea din 14 iunie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, fiind pronunțată o nouă hotărâre de respingere ca neîntemeiată a acțiunii.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a reținut că potrivit prevederilor pct. 8 lit. f) din Hotărârea Guvernului nr. 78 din 21 februarie 1994 cu privire la modul de calculare a vechimii în muncă, stabilirea și plată a pensiilor și indemnizațiilor militarilor, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, la calcularea vechimii în muncă pentru stabilirea pensiei militarilor care au îndeplinit serviciul prin contract, persoanelor din corpul de comandă și din trupele organelor afacerilor interne, corpului de ofițeri și subofițeri ai Poliției de Frontieră, colaboratorilor Centrului Național Anticorupție și a funcționarilor publici cu statut special din cadrul sistemului administrației penitenciare, se acordă următoarele înlesniri: patru luni vechime în muncă pentru trei luni de serviciu în instituțiile de reeducare și în instituțiile de reabilitare socială.

Totodată, conform pct. 1 din Regulamentul Centrului de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 187 din 31 mai 2002, Centrul de Plasament Temporar al Minorilor este un serviciu specializat, independent, din cadrul Ministerului Afacerilor Interne destinat îngrijirii temporare a copiilor lipsiți de anturajul familial și are drept scop asigurarea dezvoltării armonioase a personalității copiilor aflați în dificultate, conform următoarelor principii: sprijinirea copiilor aflați în situații de risc; dezinstituționalizarea și promovarea modelului familial de îngrijire a copilului; asigurarea unei îngrijiri individualizate și personalizate; asigurarea protecției copilului pe o perioadă determinată, până în momentul reintegrării acestuia în familia biologică, familia extinsă, asistența parentală profesionistă, alte forme alternative de îngrijire.

Prin pct. 1 și anexa nr. 3 din Hotărârea Guvernului nr. 778 din 27 noiembrie 2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind organizarea și funcționarea Ministerului Afacerilor Interne, structurii și efectivului-limită ale aparatului central al acestuia, a fost aprobată lista autorităților administrative și instituțiilor din subordinea Ministerului Afacerilor Interne, în care sunt incluse următoarele entități: Inspectoratul General al Poliției; Inspectoratul General al Poliției de Frontieră; Inspectoratul General pentru Situații de Urgență; Inspectoratul General de Carabinieri; Biroul migrație și azil; Serviciul tehnologii informaționale; Serviciul protecție internă și anticorupție; Inspectoratul de Management Operațional; Academia „Ștefan cel Mare”; Serviciul medical al Ministerului Afacerilor Interne; Clubul sportiv central „Dinamo” și Agenția Rezerve Materiale.

În acest context, instanța de apel a reținut că Centrul de Plasament Temporar al

Minorilor a fost creat de către Ministerul Afacerilor Interne ca o instituție abilitată pentru crearea condițiilor de îngrijire temporară a minorilor, care nu se regăsește în nici o lista a subdiviziunilor Ministerului Afacerilor Interne pentru care s-au stabilit înlesniri speciale la calcularea vechimii în muncă.

Astfel, activitatea lui Beicu Mihail în cadrul Centrului de Plasament Temporar al Minorilor nu este reglementată prin lege ca fiind o activitate cu risc sporit ce ar acorda titularului dreptul la calcularea vechimii în muncă în condiții speciale.

Sub acest aspect, Curtea de Apel Chișinău a menționat că instituțiile de reeducare reprezintă instituții în care sunt aplicate măsurile educative, ca sancțiuni de drept penal instituite în mod special pentru minorii infractori și care sunt destinate să asigure în condițiile unei constrângeri penale reduse și diferențiate educarea și reeducarea minorilor prin supraveghere, instruire școlară sau profesională și prin cultivarea în conștiința lor a unor valori și comportamente care să implice respectul față de ordinea de drept penal. Scopul măsurilor educative, instituite în cadrul unei instituții de reeducare, este subordonat în mod generic scopului general al tuturor sancțiunilor de drept penal, este acela de a educa și reeduca minorul delincvent prin intermediul dobândirii unei pregătiri școlare, profesionale și culturale de natură a-i permite o integrare socio-profesională pozitivă.

Referitor la instituțiile de reabilitare socială, instanța de apel a precizat că, reabilitarea sau reintegrarea în societate poate începe la momentul pornirii unui proces penal și continue în cadrul ispășirii sancțiunii și după aceasta. La fel, activități de prevenire pot avea loc atât până la comiterea unei fapte condamnabile, cât și după aceasta. Sarcinile de bază ale instituțiilor de reabilitare socială sunt prevenirea și protecția. Prevenirea constă în asigurarea faptului ca copiii să nu intre în conflict cu legea și, respectiv, să nu intre în contact cu sistemul formal de justiție penală. Protecția vizează instituirea de măsuri care sunt necesare pentru a proteja copiii care deja sunt în conflict cu legea pentru a preîntâmpina recidiva și pentru a promova reabilitarea și reintegrarea lină a acestora în societate. Elementele de protecție sunt prezentate în cadrul tuturor componentelor justiției juvenile și vor fi examinate pe parcursul disciplinei.

Curtea de Apel Chișinău a reținut prevederile pct. 9 din Regulamentul Centrului de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 187 din 31 mai 2002, potrivit căruia în Centrul de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne sunt primiți copii în vârstă de la 3 la 18 ani: abandonați; ai căror părinți sunt decedați, necunoscuți, puși sub interdicție, declarați dispăruți fără veste prin hotărârea instanței judecătorești, decăzuți din drepturile părintești asupra cărora nu a fost instituită tutela, aflați în situații excepționale, dacă părinții sau unul dintre aceștia pun în pericol securitatea, dezvoltarea sau integritatea morală a copilului prin exercitarea în mod abuziv a drepturilor părintești sau prin neglijare gravă în îndeplinirea obligațiilor de părinte; care au părăsit familia și au nevoie de ajutor și protecție din partea statului; care au părăsit școlile speciale, alte instituții pentru copii; în vârstă de până la 14 ani, care au comis acțiuni social periculoase și necesită izolare urgentă, până la executarea hotărârilor judecătorești; care s-au prezentat personal solicitând ajutor. Iar, potrivit pct. 10 din Regulamentul Centrului de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne, aprobat prin ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr. 187 din 31 mai 2002, în Centrul de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne nu pot fi primiți

copii, subiecți ai raporturilor juridice de drept penal care au săvârșit infracțiuni, copii cu maladii psihice sau fizice evidente.

Prin urmare, instanța de apel a conchis că Centrul de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne nu corespunde criteriilor unei instituții de reeducare sau de reabilitare socială, or, acesta nu are atribuții de corectare a comportamentului copiilor minori aflați în conflict cu legea.

Apreciind întrunirea condițiilor nominalizate de către Beicu Mihail, instanța de apel a constatat că reclamantul nu întrunește condițiile obligatorii pentru calcularea vechimii în muncă cu înlesnirea de calculare patru luni vechime în muncă pentru trei luni de serviciu. Or, Centrul de Plasament Temporar al Minorilor al Ministerului Afacerilor Interne din momentul înființării a avut drept scop doar îngrijirea temporară a copiilor minori, dar nu de reeducare sau reabilitare socială.

La 20 octombrie 2022, Beicu Mihail, reprezentat de avocatul Crețu Gheorghe, a depus recurs împotriva deciziei din 12 octombrie 2022 a Curții de Apel Chișinău. Ulterior, la 12 decembrie 2022, a depus recurs motivat, solicitând admiterea acesteia, casarea deciziei instanței de apel, cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea cererii de recurs s-au invocat argumente similare celor din acțiune.

Totodată, recurentul a invocat faptul că instanța de apel a neglijat circumstanțele invocate de el și nu le-a dat apreciere, pronunțând o soluție eronată pe marginea prezentului litigiu. Mai mult, instanța de apel a interpretat eronat normele materiale și de procedură.

La 12 decembrie 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat copia cererii de recurs Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova (f.d. 149).

La 22 decembrie 2022, Ministerul Afacerilor Interne al Republicii Moldova a depus referință asupra cererii de recurs, solicitând respingerea acesteia (f.d. 152-157).

Prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 (în vigoare din 01 septembrie 2023), a fost modificat cadrul normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție, inclusiv Cartea a treia ”Procedura contenciosului administrativ” din Codul administrativ, în special prevederile cu privire la temeiurile recursului.

Totuși, art. XI alin. (3) din Legea menționată, prevede că recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Aceleași considerente de deduc și din interpretarea art. 195 din Codul administrativ în coroborare cu prevederile art. 3 alin. (3) din Codul de procedură civilă către stipulează că, procedura acțiunii în contenciosul administrativ se desfășoară conform prevederilor prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepția art.169–171. Legea procedurală civilă care impune obligații noi anulează sau reduce drepturile procedurale ale participanților la proces, limitează exercitarea unor drepturi ori stabilește sancțiuni procedurale noi sau suplimentare *nu are putere retroactivă*.

În consecință, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, la examinarea admisibilității recursului, va aplica prevederile Codului administrativ în redacția în vigoare la data declarării recursului.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se

depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Instanța de recurs constată că decizia Curții de Apel Chișinău a fost pronunțată la 12 octombrie 2022, dispozitivul fiind notificat avocatului recurentului prin poșta electronică la 20 octombrie 2022 (f.d. 137), iar decizia motivată – la 11 noiembrie 2022 (f.d. 140).

Astfel, depunerea recursului la 20 octombrie 2022 (f.d.138), cât și a recursului motivat la 12 decembrie 2022 (f.d. 143), sunt în termen, or termenul de depunere a recursului motivat a expirat la 11 decembrie 2022, zi de duminică, respectiv, ultima zi de depunere a recursului a fost data de 12 decembrie 2022, zi de luni.

Examinând admisibilitatea recursului înaintat de Beicu Mihail, reprezentat de avocatul Crețu Gheorghe, completul de judecată îl consideră inadmisibil.

În motivarea concluziei enunțate se rețin următoarele argumente.

În conformitate cu art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din același cod, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul de judecată reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne decizia instanței de apel contestată într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Instanța de recurs notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul de judecată accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes,

de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul de judecată ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul înaintat de Beicu Mihail, reprezentat de avocatul Crețu Gheorghe.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul de judecată

d i s p u n e:

Recursul înaintat de Beicu Mihail, reprezentat de avocatul Crețu Gheorghe, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte,
judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Ion Malanciuc

Diana Stănilă